

Konsolidovano finansijsko izveštavanje Studija slučaja Australije

Mark Silins, ekspert ZPT
Podgorica, Crna Gora
10-12 novembar 2014. godine

PEMPAL Europe and Central Asia Region

Teme

- Australijski računovodstveni sistem;
- Pravni okvir kojim se uređuje računovodstvo;
- Australijski računovodstveni standard (AAS) 1049 – Konsolidovano izveštavanje;
- Centralni sistem za upravljanje budžetom (CBMS);
- Australijski okvir statistike državnih finansija (GFSM);
- Kontni okvir;
- Konsolidovani izveštaji.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

Pregled Australijskih računovodstvenih standarda (Odbor - AASB)

- AASB se direktno bavi usvajanjem Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (International Financial Reporting Standards – IFRS);
- AASB donosi jedinstvena tumačenja IFRS standarda specifična za Australiju, samo u retkim i izuzetnim okolnostima;
- Generalno ova prilagođavanja se odnose na izveštaje neprofitnih organa, što uključuje i izveštavanje države;
- Paragrafi koji su dodati australijskom standardu obeleženi su prefiksom "**Aus**", posle čega sledi broj prethodnog IASB paragrafa i decimala.
- Paragrafi koji se odnose samo na neprofitne subjekte počinju identifikacijom ograničenja u njihovoј primeni.
- Australijski računovodstveni standardi prethode IPSAS Standardima. Zbog ovoga Australija ima objedinjeni skup integrisanih standarda koji su zasnovani na IFRS. Ukupno postoji 56 standarda, sa 4 dualna standarda koji se odnose i na profitne i neprofitne institucije.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

AASB i IPSAS

- U paragrafu 37 dokumenta o politikama i procedurama koje donosi AASB, navodi se sledeće:
 - "AASB daje doprinos utvrđivanju tehničke agende i procesima IPSAS odbora s ciljem da omogući razvoj IPSAS-a imajući u vidu da IPSAS treba, blagovremeno, da postanu najrelevantniji i najpodesniji Standardi za neprofitne subjekte javnog sektora. AASB. AASB insistira na sprovođenju ove težnje pod prepostavkom da će IPSAS Odbor:
 - (a) nastaviti da zasniva IPSAS na IFRS, te da će se udaljiti od IFRS samo u onoj meri koja je podesna za pitanja javnog sektora; i
 - (b) razviti Standarde visokog kvaliteta na teme koje se tiču javnog sektora i koje do IASB do sada nije razvio.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

AAS 1049 – Finansijsko izveštavanje na nivou cele države i sektora opšte države

- **Većinski usklađeni sa IPSAS 22**, iako takođe zahteva podnošenje izveštaja za nivo cele države;
- **Konsolidacija se vrši unutar nivoa vlasti**, što znači da se konsolidacija vrši posebno na federalnom, državnom i nivou lokalne vlasti, a ne na svim nivoima – ovo je zato što nisu u pitanju kontrolisani subjekti;
- **Izveštaji se pripremaju na mesečnom i godišnjem nivou** - ciljni rok je da se ovi izveštaji dostave Ministru u roku od 21 dana od završetka izveštajnog perioda – ovo se pokazalo kao izazov;
- **Obuhvata preko 220 izveštajnih subjekata**: - uključujući ministarstva, statutarne organe i preduzeća.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

7

AAS 1049 (nastavak)

- **Utvrđivanje neto vrednosti transakcija** – fokusira se na transakcije u visini iznad 20 miliona AUD;
- **Ima uporište u naredbama ministra finansija i PRIMA** – elektronski obrazac za finansijsko izveštavanje – obrasci iz PRIMA sistema su obavezni;
- **Izveštaji koji se kompiliraju iz PRIMA sistema su mehanizam za ulazne informacije prema finansijama** – naglasak je na kontroli kvaliteta, uključujući i značajne aktivnosti na uređivanju i analizi, tokom nekoliko iteracija;
- Nedavno je ustanovljeno da **Ministarstvo finansija ubuduće mora da bude preskriptivnije nego što je bilo do sada** - konsolidovani izveštaji su pouzdani samo onoliko koliko su kvalitetni podaci koji se nalaze u njihovoj osnovi.
- **Ministarstvo finansija i Vrhovni (Generalni) revizor zajedno su razvili Vodič sa dobrim praksama u izveštavanju.**

PEMPAL Europe and Central Asia Region

8

Centralni sistem za upravljanje budžetom (CBMS)

- **U Australiji funkcioniše model za decentralizovanu obradu transakcija –** ministarstva kontrolisu svoje resurse, imaju sopstvene bankovne račune i vrše obradu plaćanja i prikupljanje prihoda. Svaki izveštajni subjekat ima sopstveni informacioni sistem za upravljanje finansijama.
- **Izveštajni subjekti takođe pripremaju godišnje finansijske izveštaje** koji su uključeni u širi godišnji izveštaj o učincima.
- **CBMS je pod kontrolom Ministarstva finansija i ima četiri osnovne namene:**
 - Kontrola apropijacije;
 - Izveštavanje o budžetu – programi i ishodi;
 - Upravljanje gotovinom;
 - **Konsolidovano finansijsko izveštavanje.**
- **Sistem je trenutno u fazi unapređenja** pošto je njegova prethodna verzija dostigla svoj maksimum u smislu korisnosti.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

9

CBMS (nastavak)

- **Nova verzija centralnog sistema za upravljanje budžetom je trenutno u fazi razvoja, zasnovana je na SAP ERP ali će biti u potpunosti prilagođena potrebama;**
- **Koristi PRIMA elektronske obrasce za prikupljanje ključnih podataka za potrebe konsolidacije;**
- **Subjekti javnog sektora će morati da podnose izveštaje posredstvom novog CBMS sistema;**
- **Trenutna inicijativa za smanjenje opterećenja u izveštavanju –** priznaje da mnogi izveštajni subjekti ne moraju da obelodane sve informacije koje propisuje AAS. Izrada bolje strukturiranih i usmerenih izveštajnih formata kojom će se otkloniti mnogi problemi u nivou detalja u izveštavanju, koji nisu relevantni za sve izveštajne subjekte.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

10

Australijski okvir statistike državnih finansija (Government Financial Statistics - GFS)

- Australija je, pre MMF-a, razvila svoj Priručnik statistike državnih finansija za obračunski metod, pošto ovaj nije postojao u trenutku kada je Australija prešla na obračunski metod;
- ABSGFSM je većinski usklađen sa GFSM 2001;
- AAS1049 je većinski zasnovan na ABSGFSM;
- Preferirana upotreba GFSM formata – u slučajevima kada su GFSM kriterijumi usklađeni sa AAS propisuje se upotreba GFSM zahteva. Na primer: finansijska i nefinansijska imovina;

PEMPAL Europe and Central Asia Region

11

Australijski okvir statistike državnih finansija (Government Financial Statistics - GFS) (nastavak)

- Ceo nivo opšte države je prihvatio jednoobrazni standard iz ABSGFSM s ciljem postizanja kompatibilnosti za potrebe statističkog i ekonomskog izveštavanja i analize u celom javnom sektoru;
- Na taj način ABSGFSM predstavlja osnovu na kojoj se konsoliduju finansijske informacije za ceo javni sektor. Ovo nije propisano australijskim računovodstvenim standardima, niti se pripremaju u skladu sa AAS1049, pa samim tim nisu ni predmet revizije.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

12

Kontni okvir

- **U potpunosti integriran** – koristi se za izveštavanje o gotovini i obračunatoj realizaciji, istovremeno i AAS i GFSM zahtevi;
- **Ekstremno detaljan** blizu 1000 šifara u ekonomskom/računovodstvenom segmentu;
- **Ponovo izrađen tokom 2013/14** na osnovu direktnih inputa dobijenih od korisnika;
- **Omogućuje i konsolidovano izveštavanje i izveštaje izveštajnog subjekta;**
- **Predstavlja univerzalnu, odnosno minimalnu izveštajnu strukturu** koja se odnosi na sve izveštajne subjekte.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

13

Konsolidovani finansijski izveštaji (CFS) za Vladu Australije

- Uključuju rezime (pregled), mišljenje revizora, finansijske izveštaje; Obima od 213 strana, od kojih su napomene na 150 strana;
- Napomene;
- **Četiri primarna izveštaja** – Operativni izveštaj, bilans stanja, izveštaj o gotovinskim tokovima i izveštaj o promenama u imovini;
- **Ovi se izveštaji potom prikazuju po sektorima zbog integrisanja sektora opšte države i konsolidovane države u jedan skup izveštaja;**
- Imajući u vidu statistički (fiskalni) fokus ovi izveštaji takođe sadrže i dodatne informacije o fiskalnim agregatima kao što su fiskalni bilans i neto akvizicija nefinansijske imovine;
- **Bilans stanja – primarna struktura za imovinu je finansijska/nefinansijska** pri čemu se tekuća/nefinansijska imovina prikazuje u dodatnim napomenama.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

14

Zaključni komentari

- Nedavne izmene u australijskom pravnom okviru, standardima, instrukcijama i kontnom okviru pokazuju da **uvodenje obračunskog računovodstva nije jednokratni proces – ono se konstantno razvija**;
- Konsolidacija je otkrila neke probleme u pristupu obračunskom računovodstvu u Australiji – **Ministarstvo finansija je shvatilo da mora da bude preskriptivnije i da daje više smernica**;
- **Trenutno se revidiraju zahtevni kriterijumi za punu usklađenost sa AAS** s ciljem da se izveštaji bolje usklade sa poslovima izveštajnih subjekata;
- **Pokušaji da se integrišu finansijsko i statistočko izveštavanje u konsolidovanim izveštajima su još uvek u toku** ali su u velikoj meri doveli do kreiranja jedinstvenog izveštajnog okvira.

PEMPAL Europe and Central Asia Region

15

Pitanja

PEMPAL Europe and Central Asia Region

16